بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2014/HC-A/185
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  * ނަން: ޖަމީލާ ޢަލީ * ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ. ކަރިއްޔާވިލާ/ ކ. މާލެ
  * އައި.ޑީ. ކާޑު ނަންބަރު: A111632 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ. ކަރިއްޔާވިލާ/ ކ. މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުނު ފަރާތް:
  * ނަން: ނަޖީބީ ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ. [illegible]/ ކ. މާލެ
  * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-33/85 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ. [illegible]/ ކ. މާލެ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 06 ޖުލައި 2016 * ނިމުނު ތާރީޚު: 23 އޮގަސްޓް 2016
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 545/Cv-C/2010 (1229/MC/2010)
- ނިންމެވި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ފައިސާ ދަޢުވާ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 03 މެއި 2010 * ނިމުނު ތާރީޚު: 13 ފެބްރުއަރީ 2014
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
  ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު، އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާއާ ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ ޙުކުމަކީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، މ. ކަޅިހުރިވިލާ/ މާލެ ޢަރީން އަލީގެ ފަރާތުން އެޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާފައިވަނީ، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަކީލުންނެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާއަކީ، 27 ޖެނުއަރީ 2007 ގައި ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި މ. ކަޅިހުރިވިލާ/ މާލެ ޢަރީން އަލީ (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު:A111632) އާއިދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ޢިމާރާތް ހަދާދިނުމަށް މުޢާމަލާތު ނިމުމަކަން އައިސްފައިވާ ދެފަރާތުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ޒަރޫރީއެއްގެ ސަބަބުތަކަކާހުރެ ވިޔަސް މުއްދަތުގައި އަދާކުރަމުން ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓް ހަދަދީ ދަފްތަރުގެ ވަކި ގޮތަކަށް އެއްބަސްވުންތަކުގެ ސަރަޙައްދު ދުވަސްވީ ސަބަބުން އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފުން ބަލައި ވާޖިބުކުރުވުމަށް، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ ހިސާބުގައި ދަޢުވާކުރެވިން ބަލައި، ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ހަމަތަކުގެ ދަށުން ވަކިކުރެއްވުމަށްފަހު ވަކީލުންގެ ދީފައިވާ ކަނޑައަޅައިދެއްވުން ވަޒަންކުރައްވަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި ފަހިވާގޮތުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓްގެ ތާރީޚުގެ ހަމަވުމުން ކަންކަމުގެ ގަވާއިދުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ތާރީޚާއި، އެޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ ދަށުގައި ލިޔުއްވާފައިވާ ނޯޓުގައި ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓަރުގެ ޤަރާރުގައި މަޢާފަކު އެޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްޞީލުން ހިސާބަށް ކަނޑައަޅާގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލު އެއްބަސްވުމުގައި ގޮތުން ބަލާފައި އަދަދު ހިސާބުކުރަނީ ކޮންޓްރެކްޓަރުގެ ދަފްތަރުގައި ވަކިވީ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އެއްބަސްވުން

ނިމުމަކަށް އައިއިރު، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަވާފައިވާ 659,829/75ރ. (ހަލައްކަ ފަންސާސްނުވަހާސް އަށްސަތޭކަ ނަވާވީސް ރުފިޔާ/ ހަތްދިހަފަސް ލާރި) ޖަރީނާ އަލީގެ [illegible] ހޯދުން އެދި، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއެއްކަމުގައި؛

އެޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ކުރެއްވުމުގައި "[illegible]، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ [illegible] މިމައްސަލާގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އެހެނިހެން ލިއުންތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، 27 ޖުލައި 2007 ގައި ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދ. ކުޑަހުވަދޫ/ [illegible] ޖަރީނާ އަލީ (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު:A111632) އާއިދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] މަޢުލޫމާތު ނިމުމަކަށް އައިސްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ވިއަސް [illegible] ނިމުމަކަށް [illegible] ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] ދެމެދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އެޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] އެޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން 659,829/75ރ. (ހަލައްކަ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި، [illegible] [illegible] [illegible] 27 [illegible] 2007 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1480/MC/2007 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 1480/MC/2007 [illegible] ނަންބަރު: 2008/HC-A/197 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible]، [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

މިގޮތުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން ދެމެހެއްޓުމަށް އެއެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިން ބޭނުންނުވާހިނދު، އެއެއްބަސްވުމަކީ މިހާރު ނިމުމަކަށް އައިސްފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2008/HC-A/188 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮތުމާއި، [illegible] [illegible] އަދި 14 މެއި 2009 ގައި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުން [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންމެ މަހަކު 5,000/-ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] ފައިސާ [illegible] [illegible] 450,000/-ރ (ހަތަރުލައްކަ ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 450,000/-ރ (ހަތަރުލައްކަ ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) ކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

[illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible]، [illegible] 13 [illegible] 2014 އިން ފެށިގެން ކޮންމެ މަހަކު [illegible] 5,000/-ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible]، [illegible] މިގޮތުން އެއްކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].” [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

02- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރެވުމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] ދައްކާފައިވެއެވެ. އެއީ:-

- [illegible] [illegible]: ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1480/MC/2007 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުމުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގައި

މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން ފާހަގަ ކުރެއްވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ ހުކުމުގެ ނުކުތާގައި ދެފަރާތް ދެމެދު ސާބިތުކުރެވިފައިވާ އެގްރިމެންޓުގެ ދަށުން ކަރުދާހަކީ ދަރަނީގެ ލިޔުމެއް ކަމުގައި ވަކި ހިސާބަކުން ނިމުމަކަށް އައިސްފައިވާ އެފަދަ ކަންކަމުގެ ސަބަބަކީ ކަނޑައެޅުން ކަމަށްވުމުން، ދިފާޢުގެ ހެކިބަސް ފާހަގަ ކުރެވިފައި އެ މުއާމަލާތް ނިމިފައިވާ ކަމުގެ ހުކުމަށް ބަލައިލުމާއި ސާބިތުވެފައިވާ ފެކްޓަރީގެ ރަސީދުގެ ޤާނޫނީ ބައިވަރު އަތުލައިގަތް ދަރަނީގެ ފައިސާ ވަކިކުރަން އެއްބަސްވުމެއް ހެދި ދެމުން ގެނެސް ދިން ލިޔުމުގައި ޝަރީޢަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގެ އެހެން ބޭނުމެއް ވަނީ ސާބިތުކުރަމުންކަމާއި އެ ގޮތުގެ ބަޔާންކުރުން ނުވާތީ، ސާބިތު ފަރާތްތަކުގެ ދަތުރު ހުށަހެޅުމުގެ އެހެން ފަރާތަކުން ބަލަން ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ގޮތުން ބަލާއިރު މުޢާމަލާތުގެ ކަމާގުޅޭ އެއްވެސް ލިޔުމެއް އެ މުޢާމަލާތާ ކުރިމަތިވެގެން ދެފަރާތުގެ ދަރަނި ކަމުގައި ޝަރުޢީ ގޮތުން ސާބިތުވެއްޖެކަމުގެ ބަސް ހުށަހެޅިކަމަށް ޤަބޫލުކުރާނެ ސަބަބު، ހުށަހެޅި ސާބިތުކުރުމުގެ ހެކިތަކަށް ބަލާއިރު ޖަވާބު ދަރަނީގެ މުއާމަލާތުގެ ސިވިލް ކޯޓުގައި 03 މެއި 2010 ގައި ފައިސާ ހޯދުމުގެ ދަޢުވާއެއް ކުރި ހިނދު އެފަރާތުގެ ވާސިލްވުމުގައި ބެލެވިފައިވާ ދަފްތަރުން ހައިކޯޓުގެ ފާހަގަކުރެއްވި ނުކުތާގެ މަޢުލޫމާތު ހިލާފުން ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމަވައި، ޖަވާބު އަރިހުން ވ. މުޤައްރިރު ގޮތުން ދިފާޢުގެ ބަސް ބިނާވާ ކަރުދާހުގެ ބަޔާން ދޭހަވާ "ކަރުދާސް ކަރަންޓް" ސަބަބަކާ ވާހަކަ ބެލުމުގައި ދަރަނީގައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ގޮތަކަށް ނިންމައިފައެވެ.

03- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ދަޢުވާއާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުމުގެ ރިޕޯޓުގައި، އެ ދަޢުވާއާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޖަވާބު އަދި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގައި، އަންނަނިވި ގޮތަށް ދަފްތަރުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދަރަނިވެރިޔާ ދަޢުވާކުރެވިފައި، މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ވިސްނުމުގައި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނުކުތާއަކުން ވިސްނައި ބެލުން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގައި، 27 ޖުލައި 2007 ގައި ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ހ. ކަފިޔާރުވިލާ/ މާލެ ޝަރީފް އަލީ (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު:A111632) އާއިދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހަވާލުކުރި ބިލްތައް ކުރުމުގެ މުޢާމަލާތް ނިމުމަކަށް އައުމަށްފަހު ދަނޑުވެރިކަމުގެ ސަބްކޮންޓްރެކްޓަރުކަމުގައި ވިޔަސް މުޢާމަލާތް ނިމުމަކަށް އަމިއްލަގޮތުން ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓުން ތަކެތި ދަށުންނާއި ގުޅިގެން ވެފައި ވާ ކަމަށް އެއްބަސްވުމުގައިވާ ޝަރީފް އަލީ ގާތުގައި ހަވާލުކުރެވޭ ކަމަށް ބަލާއިރު ޝަރީފް އަލީ ގާތު ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ ހިސާބުގައި ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ޖެހިފައިވާ މުޢާމަލާތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގެ ކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްގެންދެވުނު ކަމަށްވާތީ ޝަރީޢަތުގެ ކަނޑައެޅުމެއް ނެތް ކަމުގައި ބަލައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެކަމަށް؛

އެ ޤަޟިއްޔާގެ ދެ ފަރާތުގެ މެދުގައި ވުޖޫދުވެފައިވާ ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މުޢާމަލާތް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ހުކުމެއްގެ ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ކުރިން ބަލާއިރު އައްސަލާމު ޢަލައިކުމްގެ ބަޔާނެއް ބެލުމަށް އަދި ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްގެންދެވުނު، ދެފަރާތުގެ ދަށުގައި ވެފައިވާ ހިސާބު ބޭނުންވާ އެއްބަސްވުން ހިމެނުމަށް އެކަމަށް، ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭކަމަށް 659,829/75ރ (ހަލައްކަ ފަންސާސްނުވަހާސް އަށްސަތޭކަ ވިހިނުވަ ރުފިޔާ ހަތްދިހަފަސް ލާރި) ޝަރީފް އަލީގެ ނިސްބަތުން ކޮށްދިނުމަށް އަދި ނަޖާހު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއަކީ؛

ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން ދެފަރާތުގެ ބޭނުމަށް އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިން ބޭނުންތެރިކަމުގެ އެއްބަސްވުމުގައި މިހެން ކަނޑައަޅާ އެއްބަސްވެވިފައި އެއްބަސްވުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/188 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮތުމުގައި، އެހެންކަމުގައި ޝަރީފް އަލީ 14 މެއި 2009 ގައި ސޮއިކޮށްގެ ބަލައިގަތުމަށް ދިނުމަށް ބަލައިގައި ކޯޓުގެ މަރުހަލާ -/5,000ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) އާ ގުޅޭ ބަޔާން ދެއްކުމަށް ކަމަށް އަދަދަކުމް -/450,000ރ (ހަތަރުލައްކަ ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ)

[illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] ބަދަލުގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] އަދި [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible]، ދެފަރާތުގެ ދުވަހުގައި [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] ގޮތުގައި [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ފައިސާގެ އަދަދަކީ -/450,000ރ. (ހަތަރުލައްކަ ފަންސާސްހާސް ރުފިޔާ) ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެފަރާތް [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible]، 13 ފެބްރުއަރީ 2014 އިން ފެށިގެން ކޮންމެ މަހަކު [illegible] -/5,000ރ. (ފަސްހާސްރުފިޔާ) ސިވިލް ކޯޓުން [illegible]، އެފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ އެގޮތުންނެވެ.

(ނ) ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1480/MC/2007 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން ފާހަގަ ކުރެއްވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ [illegible] ނުކުތާގައި ދެފަރާތް ދެމެދު [illegible] އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަކި ހިސާބުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

ނޯޓަރީ ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ޢަލީ އަފީފުގެ މައްޗަށް ސިވިލް ކޯޓުގައި 03 މެއި 2010 ގައި ފައިސާ ހޯދުމުގެ ދަޢުވާއެއް ކުރި ހިނދު [illegible] [illegible] [illegible] މަތީގައި [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން މައްސަލަ [illegible]، ޢަލީ އަފީފަށް މި [illegible] ގުޅިގެން [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށްޓަކައި ހުށަހެޅުން “ކައުންޓް ކްރެޑިޓް” ސަބަބެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޢަލީ އަފީފުގެ ފަރާތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3-4 ވަނަ ނުކުތާގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) އިން [illegible] [illegible] [illegible]، ޝަރީޢަތުން [illegible]، ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގެ ދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށްކަމުން ޢަލީ އަފީފް [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަލީ އަފީފް [illegible] ކަންކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލައެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

އެހެން ނަމަވެސް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުގެ [illegible]، 27 ޖެނުއަރީ 2007 ގައި ނޯޓަރީ ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި މ. [illegible]/ މާލެ ޢަލީ އަފީފް އާއި ދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޢަލީ އަފީފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހޯދުމަށްޓަކައި ހުށަހެޅުން “ކައުންޓް ކްރެޑިޓް” [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެންއޮތީއެވެ.

(ބ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/197 ޤަޟިއްޔާގައި، ޤާނޫނީއުޞޫލުން ފަރާތްތަކުގެ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކުރިޔަށް ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ، 27 ޖަނަވަރީ 2007 ގައި ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ޖަރީން އަލީއާ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ޑިޒައިންތައް ހަދައިދިނުމާ ވީ ބިނާކުރުން އަދި ސުޕަރވައިޒްކުރުމުގެ ކަންކަން ފަރާތްތަކުގެ ސަރަޙައްދު ހުރިގޮތުންކަމުގައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤާނޫނީއުޞޫލު ދެކެނީ އެއްބަސްވުމާއި ހިންގުމުން އަދާކުރުމުން ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓް ދެފަރާތަށްވާ ވިޔަފާރީގެ ކަންކަމުގައި ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި ފަރާތުން މަސައްކަތްކުރަމުން އައިސްކަމަކަށް ސަރަޙައްދު މަސައްކަތްކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމަށާއި ސަރަހައްދު އަދި ފޮނުވި ގަވާއިދު ފަދަ ހިމެނޭ ފަރާތަކުން ބަޔާނެއް ހަމަ ވިޔަފާރީގެ ކޮންޓްރެކްޓު އެއްބަސްވުންތައް މަސައްކަތުގައި، ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދެއްކުމަށްވާ ހިނދެއްގައި ދައްކާނެ ބަޔާން ސަރަޙައްދު އަދި ފޮނުވި ގަވާއިދު ފަދަ ހިމެނޭ މަސައްކަތްކުރުމާއި ވިޔަފާރީގެ ކަރުދާހުގެ ނިޔަލަށް ކުރިއަށްދާނެ މަސައްކަތުގެ ބޭނުންކުރުމުގައި ރަޖިސްޓަރީ، އަޅުގަނޑުމެން ޖަރީން އަލީއަށް ވިޔަފާރީގެ ކަރުދާހު ބަދަލު ދިނުމަށް ހުކުމްކުރި ކަރުދާހުގެ ދަފުތަރުކުރުމަށްދެވުނު ނިޔަލަށެވެ.

ވިޔަފާރީގެ ޢުމްރާނީ ކަރުދާހު ހިއްސާގެ ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޖަރީން އަލީއަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ބިމާއި ގެ ހަކަތައިގެ ކަރުދާހެއްގެ ޝަރުޠު ގަވާއިދުން ފަދަ ކަމަށް ނިސްބަތްވާ ބާވަތުގެ ގެއްލުމެއް ކުރަންޖެހޭ ބައިވެރިވާ، ހަމަގައިމު ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ރަނގަޅު ހުރިހާ ވިޔަފާރީގެ ކަރުދާހު ހިއްސާގައި ޖަރީން އަލީއަށް ވިޔަފާރީގެ ކަރުދާހު ގެ ބަދަލު ހުރިހާ ކަމަށް ހިމަނާފައިވާ، ޖަރީން އަލީއަށް ވިޔަފާރީގެ ކަރުދާހުގެ ބަދަލު ނިޔަލަށް މަސައްކަތް އަދާކުރުމަށް ބަދަލުގެ ރަނގަޅު ގެއްލުންދިނުމަށް ކަމަށް ބަޔާން ނެރެފައިވެއެވެ.

27 ޖަނަވަރީ 2007 ގައި ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ޖަރީން އަލީ އާއި ދެމެދުގައި ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ޑިޒައިންތައް ހަދައިދިނުމާ ގުޅިގެން ނަޖީބު ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ބޭނުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހުކުމްކުރުމުގެ ރަނގަޅު އަދާކުރުން ވިޔަފާރީއަށް އަ ގުޅިގެން ޖަރީން އަލީއަށް ވިޔަފާރީގެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހުކުމްކުރުމުގެ ރަނގަޅު ޖަރީން އަލީއަށް ވިޔަފާރީގެ ރައްކާތެރި އަންގައިފި.

ވީމާ، އިސްވެފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބުނެވުނު ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމާއެކު، މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި މަޖިލީހުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެވުނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާ ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭ ކަހަލަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމާއެކު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 545/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޖަމީލާ ޢަލީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ [illegible] މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.